

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

БІБЛІОТЕКА ВЧИТЕЛЯ

Н.О. Будна, Н.О. Шост

МАТЕМАТИКА

КОНСПЕКТИ УРОКІВ

2 КЛАС

Посібник для вчителя

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 371.32
Б 90

Рецензенти:

Кандидат педагогічних наук, доцент

Гладюк Т.В.

вчитель початкових класів вищої категорії, вчитель-методист

Онишків О.П.

Будна Н.О.

Б 90 Математика : конспекти уроків. 2 кл. : / Н.О. Будна, Н.Б. Шост. —
Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2019. — 256 с.

ISBN 978-966-10-5906-0

У посібнику подано розгорнуті конспекти уроків з математики, зміст яких відповідає Державному стандарту початкової освіти та типовій освітній програмі, розробленій під керівництвом О. Я. Савченко.

Пропонуються картки для опитування, цікаві завдання для усного розрахунку, зразки бесід під час вивчення нового матеріалу, завдання ігрового і творчого характеру, різноманітні прийоми роботи над задачами, вправи логічного характеру тощо. Практичні завдання розглядаються на основі схем, таблиць, ілюстрацій.

Матеріал посібника відповідає підручнику «Математика 2 клас» (авт. Будна Н. О., Беденко М. В.) — Тернопіль: «Навчальна книга — Богдан», 2019 р. та передбачає використання посібників «Математика: Робочий зошит. №1, №2. 2 клас — Тернопіль: «Навчальна книга — Богдан», 2019 р. (авт. Будна Н.О., Беденко М. В.).

УДК 371.32

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*

Календарне планування

№ уроку	Тема уроку	Стор.	Дата
1.	Вступ. Лічба в межах 20. Таблиці додавання і віднімання чисел 2 і 3 в межах 10. Розв'язування задач (№№1–8).	9	
2.	Таблиці додавання і віднімання чисел 4 і 5 у межах 10. Дії з «круглими» числами в межах 100. Розв'язування і порівняння задач (№№9–15).	11	
3.	Вимірювання довжин відрізків у сантиметрах та дециметрах. Різницеве порівняння чисел. Додавання і віднімання у межах 100. Побудова відрізків. Порівняння задач (№№16–24).	13	
4.	Повторення таблиць додавання і віднімання чисел 6 і 7. Назви компонентів дій додавання і віднімання. Задачі на різницеве порівняння (№№25–32).	15	
5.	Переставна властивість дії додавання. Додавання і віднімання чисел 8 і 9. Порівняння задач на збільшення і зменшення числа на кілька одиниць (№№33–39).	17	
6.	Повторення десяткового складу двоцифрових чисел. Взаємозв'язок між гривнею та копійкою. Довжина ламаної лінії. Розв'язування задач на знаходження вартості (№№40–47).	19	
7.	Знаходження невідомого доданка. Розв'язування задач на знаходження невідомого доданка (№№48–55).	21	
8.	Знаходження невідомого зменшуваного. Розв'язування задач на знаходження невідомого зменшуваного. Взаємозв'язок дії додавання та віднімання (№№56–64).	23	
9.	Порівняння «круглих чисел». Розв'язування і порівняння задач. Знаходження значень виразів на дві дії (№№65–74).	25	
10.	Знаходження невідомого від'ємника. Розв'язування задач на знаходження невідомого від'ємника. Знаходження значень виразів на основі десяткового складу числа. Робота з діаграмою (№№75–81).	27	
11.	Додавання і віднімання чисел в межах 100. Наступне і попереднє число. Додавання числа частинами. Числовий ряд. Творча робота над задачею (№№82–90).	29	
12.	Віднімання чисел частинами. Знаходження значень виразів на дві дії. Складання та розв'язування простих задач (№№91–98).	31	
13.	Контрольна робота №1.	33	
14.	Аналіз контрольної роботи. Додавання і віднімання числа 2 з переходом через десяток. Розв'язування і порівняння задач (№№99–107).	34	
15.	Додавання і віднімання числа 3 з переходом через десяток. Порівняння виразів. Розв'язування задач (№№108–116).	36	
16.	Додавання числа 4 з переходом через десяток. Прості задачі різних видів. Геометричні фігури (№№117–124).	38	
17.	Віднімання числа 4 з переходом через десяток. Розв'язування і порівняння простих задач (№№125–132).	40	
18.	Додавання і віднімання чисел 3 і 4 з переходом через десяток. Вирази зі змінною. Позначення чисел, величин латинськими літерами (№№133–142).	42	
19.	Повторення вивчених табличних випадків додавання і віднімання з переходом через десяток. Многокутники (№№143–151).	44	
20.	Додавання числа 5 із переходом через десяток. Підготовка до ознайомлення зі складеною задачею (№№152–160).	45	
21.	Віднімання числа 5 із переходом через десяток. Розв'язування та порівняння задач. Креслення відрізків (№№161–168).	47	

22.	Додавання числа 6 з переходом через десяток. Обчислення значень виразів зі змінною (№№169–177).	49	
23.	Віднімання числа 6 із переходом через десяток. Розв'язування задач (№№178–187).	51	
24.	Додавання числа 7 із переходом через десяток. Застосування переставної властивості дії додавання. Складання, розв'язування та порівняння задач (№№188–197).	53	
25.	Віднімання числа 7 із переходом через десяток. Знаходження невідомого зменшуваного (№№198–209).	55	
26.	Додавання числа 8 з переходом через десяток. Розв'язування задач. Порівняння чисел (№№210–219).	57	
27.	Віднімання числа 8 із переходом через десяток. Розв'язування задач (№№220–228).	58	
28.	Додавання і віднімання чисел 7 і 8 з переходом через десяток. Периметр многокутника. Розв'язування задач (№№229–237).	60	
29.	Додавання числа 9 із переходом через десяток. Порівняння виразів, розв'язування задач (№№238–247).	62	
30.	Віднімання числа 9 із переходом через десяток. Розв'язування задач з недостатніми даними. Знаходження периметра многокутників (№№248–257).	63	
31.	Задачі на дві дії (ознайомлення). Обчислення та порівняння виразів (№№258–266).	65	
32.	Розв'язування складених задач двома способами (ознайомлення). Периметр чотирикутника (№№267–275).	67	
33.	Числові вирази. Читання числових виразів. Знаходження значень виразів. Розв'язування задач складанням виразів (№№276–284).	69	
34.	Узагальнена таблиця додавання і віднімання одноцифрових чисел. Знаходження за таблицею результатів додавання і віднімання. Задачі на дві дії (№№285–292).	71	
35.	Розв'язування складених задач двома способами за складеним планом. Ознаки трикутника. Повторення вивченого (№№293–299).	73	
36.	Обчислення виразів за допомогою числового ряду. Кути многокутника. Прямий кут (№№300–308).	75	
37.	Застосування дужок для запису виразів. Порядок виконання дій у виразах, що містять дужки. Розв'язування складених задач (№№309–317).	77	
38.	Контрольна робота №2.	78	
39.	Аналіз контрольної роботи. Прямокутник. Знаходження значень виразів з дужками. Додавання і віднімання з допомогою числового ряду (№№318–325).	79	
40.	Додавання і віднімання двоцифрових чисел без переходу через десяток. Перевірка дії додавання. Розв'язування складених задач. Закріплення знань про прямокутник (№№326–333).	81	
41.	Повторення та закріплення вивченого (№№334–340).	83	
42.	Додавання та віднімання двоцифрових чисел без переходу через десяток (загальний випадок) (№№341–347).	84	
43.	Додавання та віднімання двоцифрових чисел без переходу через десяток. Задачі, які містять відношення на ... більше (на ... менше). Задачі на знаходження третього доданка. Знаходження периметра прямокутника (№№348–356).	86	
44.	Квадрат. Додавання двоцифрових чисел. Перевірка дії віднімання. Складання і розв'язування задач (№№357–365).	88	
45.	Знаходження значень виразів. Розв'язування задач складанням виразу (№№366–373).	91	
46.	Контрольна робота №3.	93	

47.	Додавання двоцифрових чисел з переходом через десяток (загальний випадок) (№№374–381).	94	
48.	Застосування прийомів усного додавання двоцифрових чисел у процесі обчислень виразів і розв'язання задач (№№382–389).	96	
49	Додавання двоцифрових чисел. Поняття про послідовні числа. Розв'язування задач (№№390–399).	98	
50	Додавання виду $55 + 6$. Розв'язування задач. Знаходження довжини третьої сторони трикутника (№400–409).	99	
51	Додавання виду $53 + 7$. Розв'язування складених задач та задач із зайвими даними. (№№410–418).	101	
52	Додавання виду $38 + 52$. Розв'язування складених задач (№№419–427).	103	
53	Усне віднімання виду $30 - 7$. Запис виразів та знаходження їх значення (№№428–436).	105	
54	Віднімання виду $42 - 5$. Творча робота над задачею (№№437–446).	107	
55	Загальний випадок віднімання двоцифрових чисел із переходом через десяток. Розв'язування задач (№№447–455).	109	
56	Віднімання виду $50 - 35$. Розв'язування складених задач (№№456–464).	111	
57	Усне і письмове додавання та віднімання двоцифрових чисел (закріплення) (№№465–473).	113	
58	Контрольна робота №4 (комбінована робота).	115	
59	Аналіз контрольної роботи. Ознайомлення з дією множення. Знак множення (№№474–479).	116	
60	Читання виразів на множення. Назви чисел при множенні. Переставний закон дії множення. Задачі на множення (№№480–488).	118	
61	Складання таблиці множення числа 2. Задачі на множення (№№489–497).	120	
62	Закріплення таблиці множення числа 2. Розв'язування складених задач (№№498–506).	123	
63	Знаходження значень виразів на дії різного ступеня. Задачі на множення (№№507–514).	125	
64	Вправи і задачі на дві дії різного ступеня. Збільшення числа у 2 рази. Самостійна робота (№№515–522).	127	
65	Ознайомлення з дією ділення. Знак ділення (№№523–530).	129	
66	Зв'язок дій множення і ділення. Складання рівностей на ділення з рівностей на множення (№№531–538).	131	
67	Складання таблиці ділення на 2. Задачі на ділення. Знаходження значень виразів на дії різного ступеня (№№539–546).	134	
68	Назви чисел при діленні. Розв'язування задач на ділення на рівні частини та ділення на вміщення (№№547–556).	136	
69	Повторення таблиць множення числа 2 і ділення на 2. Розв'язування задач на зменшення числа у 2 рази (№№557–564).	138	
70	Контрольна робота №5.	140	
71	Аналіз контрольної роботи. Складання таблиці множення числа 3 (№№565–572).	141	
72	Вправи та задачі на застосування таблиці множення числа 3 (№№573–581).	144	
73	Знаходження значень виразів на дії різного ступеня. Розв'язування задач (№№582–589).	146	
74	Обчислення виразів та розв'язування задач на вивчені випадки арифметичних дій (№№590–597).	148	

75	Задачі на дві дії, які вміщують збільшення (зменшення) числа в кілька разів (№№598–605).	150	
76	Взаємозв'язок дій множення та ділення. Таблиця ділення на 3 (№№606–614).	152	
77	Парні та непарні числа. Розв'язування задач та знаходження значень виразів на застосування таблиці ділення на 3 (№№615–622).	154	
78	Поділ на рівні частини. Половина, третина. Розв'язування задач (№№623–629).	156	
79	Складання таблиці множення числа 4. Застосування таблиці для розв'язування задач та знаходження значень виразів (№№630–638).	158	
80	Застосування таблиці множення числа 4 для знаходження значень виразів та розв'язування задач (№№639–647).	160	
81	Вирази з дужками на дії різного ступеня. Вправи на закріплення таблиці множення чисел 3 і 4 (№№648–655).	162	
82	Знаходження значень виразів на дві дії різного ступеня. Розв'язування задач (№№656–663).	164	
83	Складання таблиці ділення на 4. Застосування таблиці для знаходження значень виразів і розв'язування задач (№№664–672).	165	
84	Засвоєння таблиці ділення на 4. Знаходження значень виразів, розв'язування задач (№№673–680).	167	
85	Обчислення значень виразів зі змінною. Розв'язування задачі на три дії за поданим планом (№№681–688).	169	
86	Засвоєння таблиць ділення на 3 і 4 (№№689–696). Самостійна робота.	171	
87	Складання таблиці множення числа 5. Застосування таблиці для знаходження значень виразів і розв'язування задач (№№697–706).	173	
88	Розв'язування задач на засвоєння таблиці множення числа 5. Знаходження значень виразів на дві дії різного ступеня (№№707–714).	175	
89	Закріплення таблиці множення числа 5. Розв'язування задач (№№715–721).	177	
90	Повторення та закріплення вивченого матеріалу (№№722–729).	179	
91	Складання таблиці ділення на 5. Прості і складені задачі, які включають ділення на 5 (№№730–737).	180	
92	Знаходження значень виразів, які включають ділення на 5. Визначення довжини сторони п'ятикутника за його периметром (№№738–745).	182	
93	Обчислення значень виразів зі змінною. Розв'язування задач (№№746–754).	184	
94	Властивості дії множення. Вирази на дві дії. Розв'язування задач (№№755–762).	186	
95	Контрольна робота №6.	187	
96	Складання таблиці множення числа 6. Знаходження значень виразів з буквою, що повторюється (№№ 763–771).	188	
97	Закріплення знань про таблицю множення числа 6. Знаходження значень виразів, розв'язування задач. Робота з діаграмою. (№772–779).	189	
98	Знаходження невідомого множника. Розв'язування задач та обчислення виразів на порядок дій (№780–788).	190	
99	Повторне вивчення випадків множення і ділення. Розв'язування задач (№789–796).	192	
100	Таблиця ділення на 6. Розв'язування задач, які включають ділення на 6. Творча робота над задачею (№№ 797–804).	193	
101	Коло, круг. Центр кола. Розв'язування задач, творча робота над задачею (№№805–812).	195	

102	Складання таблиці множення числа 7. Розв'язування задач (№№ 813–820).	197	
103	Множення і ділення з числом 1. Ділення числа самого на себе. Обчислення виразів і розв'язування задач, які містять множення числа 7 (№№ 821–830).	199	
104	Таблиця ділення на 7. Задачі на порівняння даного числа з результатом першої дії (№№ 831–840).	201	
105	Вправи на засвоєння таблиці ділення на 7. Складання виразів та знаходження їх значень. Розв'язування задач. Творча робота над задачею (№№ 841–848).	203	
106	Множення на 0. Закріплення таблиць множення числа 7 і ділення на 7. Розв'язування задач. Дії з іменованими числами (№№ 849–857).	205	
107	Контрольна робота №7.	207	
108	Аналіз контрольної роботи. Складання таблиці множення числа 8. Розв'язування задач на дві та три дії (№№ 858–865).	208	
109	Ділення нуля. Неможливість ділення на нуль. Закріплення таблиці множення числа 8. Знаходження значення вправ. Розв'язання задач (№№ 866–875).	210	
110	Таблиця ділення на 8. Розв'язування задач. Знаходження значень виразів (№№ 876–884).	212	
111	Знаходження невідомого діленого. Розв'язування задач. Порядок дій у виразах (№№ 885–892).	214	
112	Знаходження невідомого дільника. Вправи і задачі на засвоєння таблиці ділення на 8. Розв'язування задач та обчислення виразів (№№ 893–900).	216	
113	Таблиця множення числа 9. Складання та розв'язування задач. Обчислення виразів (№№ 901–908).	218	
114	Таблиця ділення на 9. Вправи і задачі на застосування таблиці ділення на 9 (№№ 909–916).	220	
115	Кратне відношення чисел. Вправи і задачі на засвоєння таблиці множення числа 9 та таблиці ділення на 9 (№№ 917–924).	222	
116	Контрольна робота №8.	224	
117	Множення числа 10. Складання і розв'язування задач. Знаходження значень виразів з буквеними даними (№№ 925–932).	225	
118	Множення і ділення числа на 10. Розв'язування задач. Знаходження значень виразів. Робота з діаграмою (№№ 933–939).	227	
119	Вправи і задачі на засвоєння таблиці множення і ділення. Перевірка дії множення; задачі на час. Робота з графіком (№№ 940–946).	229	
120	Вправи і задачі на засвоєння таблиці множення і ділення. Перевірка дії ділення. Робота з діаграмою (№№ 947–954).	231	
121	Повторення вивченого. Знаходження значень виразів на дві дії. Розв'язування задач. Периметр багатокутника (№№ 955–963).	232	
122	Розв'язування складених задач. Знаходження значень виразів (№№ 964–974).	233	
123	Повторення табличного множення і ділення. Розв'язування задач. Ознайомлення з об'ємними фігурами (циліндр, конус) (№№ 975–984)	235	
124	Закріплення знань таблиці множення і ділення. Повторення про геометричні фігури, периметр багатокутника. Знаходження значення виразів на порядок дій. Розв'язування задач (№№ 985–933).	236	
125	Обчислення виразів. Розв'язування складених задач. Циліндр (№№ 994–1002).	237	
126	Розв'язування задач, які містять дії різних ступенів. Знаходження значень виразів зі змінною (№№ 1003–1013).	239	
127	Повторення письмового додавання і віднімання двоцифрових чисел. Розв'язування задач (№№ 1014–1020).	241	

128	Обчислення виразів на дії одного ступеня. Знаходження значень виразів зі змінною. Розв'язування задач (№№1021–1030).	243	
129	Зменшення, збільшення числа на кілька одиниць (повторення). Розв'язування задач (№№1031–1040).	245	
130	Контрольна робота №9 (розв'язування задач).	247	
131	Контрольна робота №10 (знаходження значень виразів, порівняння іменованих чисел).	248	
132	Аналіз контрольних робіт. Узагальнення знань. Календар. Місяць. Рік (№№1041–1048).	249	
133	Узагальнення і систематизація знань з вивченого матеріалу (№№1049–1056).	250	

ПОВТОРЕННЯ ВИВЧЕНОГО В 1 КЛАСІ

Дата _____

Клас _____

УРОК 1

Додатковий
матеріал до уроку

Тема. Вступ. Лічба в межах 20. Таблиці додавання і віднімання чисел 2 і 3 в межах 10. Розв'язування задач (№№1–8).

Мета. Ознайомити учнів з підручником (Н.О. Будна, М.В. Беденко, «Математика. 2 клас»); повторити лічбу в межах 20, таблиці додавання і віднімання чисел 2 і 3 в межах 10; вдосконалювати уміння складати та розв'язувати задачі за малюнком. Розвивати спостережливість, кмітливість.

Обладнання. Лічильний матеріал, таблиці додавання і віднімання чисел 2 і 3; малюнок Пізнайка; макети парашутів з цифрами і картки з прикладами; теремок.

Зміст уроку

I. Організація класу. Ранкова зустріч.

Пролунав уже дзвінок,
починається урок!
На уроці не куняй —
математику вивчай!

II. Вступне слово вчителя.

Ознайомлення з підручником з математики для 2 класу. Учні ознайомлюються з основними розділами підручника, вивчають умовні позначення, відшукують їх на сторінках і пояснюють їх значення.

III. Повторення нумерації чисел в межах 20 та випадків додавання і віднімання, пов'язаних з нумерацією.

1. Лічба предметів.

а) Виконання завдання №1.

б) Робота з лічильним матеріалом.

— Викладіть 10 білочок і стільки ж зайчиків.

— Полічіть усіх звірят.

— Що потрібно зробити, щоб білочок стало більше, ніж зайчиків?

2. Повторення таблиць додавання і віднімання чисел 2 і 3.

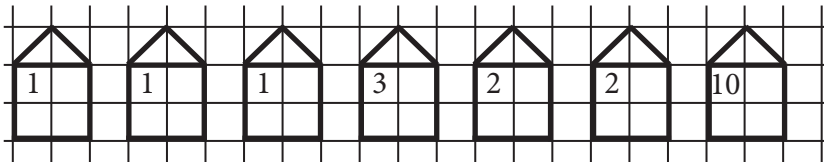
Кілька учнів розказують таблиці з пам'яті.

3. Хвилинка каліграфії з логічним завданням.

Слуховий диктант.

а) Зобразіть «будиночки».

б) Запишіть у «будиночках» три одиниці, одну трійку, дві двійки. Знайдіть їх суму і запишіть результат.

4. Гра «Естафета».

Учні по черзі знаходять значення виразів, записаних на дошці.

$2 + 2 =$

$7 + 2 =$

$7 - 3 =$

$5 + 3 =$

$8 - 3 =$

$5 - 2 =$

$8 + 2 =$

$9 - 2 =$

$6 + 2 =$

$10 - 3 =$

$6 + 3 =$

$4 - 3 =$

IV. Фізкультхвилинка.

Раз! Два! Три! Чотири! П'ять!

Час прийшов нам спочивать.

Тож піднімем руки вгору,
ніби глянемо на зорі.

А тепер всі руки в боки,
як зайчата — скоки, скоки!

Десять! Дев'ять! Вісім! Сім!

Час за парти нам усім.

V. Розвиток математичних знань.

— Діти, до нас завітав Пізнайко. Він приніс цікаві завдання. Якщо ми виконаємо їх, то дізнаємося, куди Пізнайко нас запрошує.

— Після кожного правильно виконаного завдання учитель відкриває на дошці картку, на якій написані частини слів.

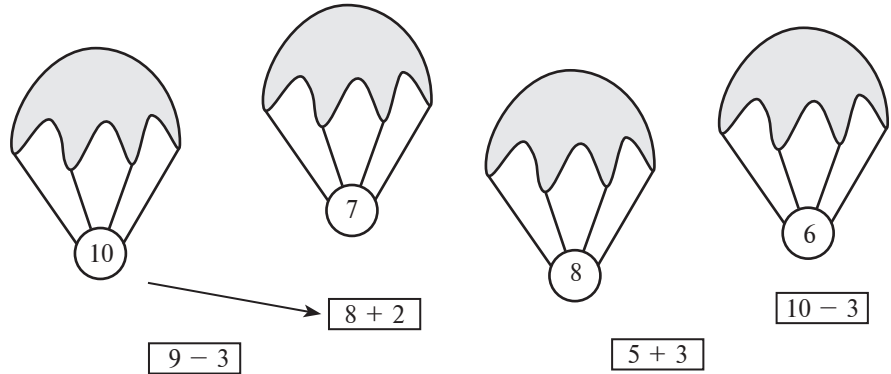
1. Виконання завдання №2.

Учні знаходять і називають «сусідів» чисел 9, 15, 19.

Учитель відкриває картку: **КОРО**.

2. Гра «Допоможи парашутистам».

На дошці — макети парашутів із звірятами, які тримають картки. Нижче — математичні вирази. Учні повинні обчислити вирази і з'єднати їх із результатами, написаними на картках.

Учитель відкриває другу картку: **ЛІВСТВО**.

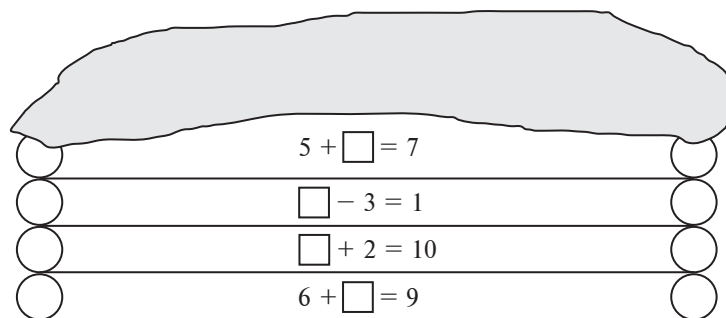
3. Розв'язування задачі.

Виконання завдання №5.

Після перевірки виконання завдань учитель відкриває третю картку: **МАТЕ**.

4. Гра «Теремок».

— Діти, Пізнайко просить допомогти йому розселити звірат-парашутистів у цьому теремку.

— На якому поверсі житиме кожен з них, дізнаємось, коли виконаємо завдання.

Під теремком звірята з цифрами: 2, 4, 8, 3.

Після гри «Теремок» учитель відкриває картку **МА**.

5. Виконання завдання №4.

— Чого на малюнку більше: ялинок чи лип?

— На скільки більше? Чому?

— Як дізналися?

Учитель відкриває картку: **ТИКИ**.

VI. Закріплення вивченого та розширення знань.

1. Виконання завдання №6 з використанням числового ряду, як лічильного матеріалу.

2. Робота в зошиті.

VII. Підсумок уроку.

— Молодці! Ви правильно виконали всі завдання. Давайте прочитаємо, куди нас запрошує Пізнайко.

КОРО **ЛІВСТВО** **МАТЕ** **МА** **ТИКИ**

— Що ж, друзі, гадаю, що ця подорож буде цікавою.

VIII. Домашнє завдання.

№№7, 8 (с. 4).

УРОК 2

Дата _____

Клас _____

Тема. Таблиці додавання і віднімання чисел 4 і 5 у межах 10. Дії з «круглими» числами в межах 100. Розв'язування і порівняння задач (№№9–15).

Мета. Повторити таблиці додавання і віднімання чисел 4 і 5 у межах 10; закріпити лічбу «круглих» чисел в межах 100; повторити назви компонентів дії додавання; розвивати вміння складати, розв'язувати і порівнювати задачі.

Обладнання. Нумераційна таблиця; Н. Походжай, Н. Шост «Картки поточного та тематичного контролю знань» (2 клас); сигнальні картки.

Зміст уроку

I. Організація класу. Ранкова зустріч.

II. Контроль, корекція і закріплення знань.

1. Повторення таблиць додавання і віднімання чисел 2 і 3.

Одна група учнів працює з «Картками поточного та тематичного контролю знань» (№№1, 2, с. 5).

Друга група учнів виконує завдання, записане на дошці.

Знайди вирази з однаковим значенням.

$5 + 2$	$7 - 2$	$10 - 3$
$4 + 3$	$4 + 2$	$3 + 3$
$8 - 3$	$9 - 3$	$3 + 2$

2. Усні обчислення.

а) Виконання завдань №№9. Повторення назв чисел при додаванні.

б) № 10. Учні по черзі розказують таблиці додавання і віднімання чисел 4 і 5.

в) Виконання завдань підвищеної складності №№11 (с. 4).

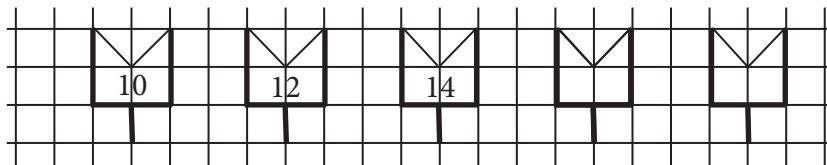
III. Узагальнення знань про нумерацію чисел в межах 20.

1. Робота з нумераційною таблицею.

Учні називають числа, які показує вчитель; визначають кількість десятків і одиниць; називають попереднє або наступне число до даного.

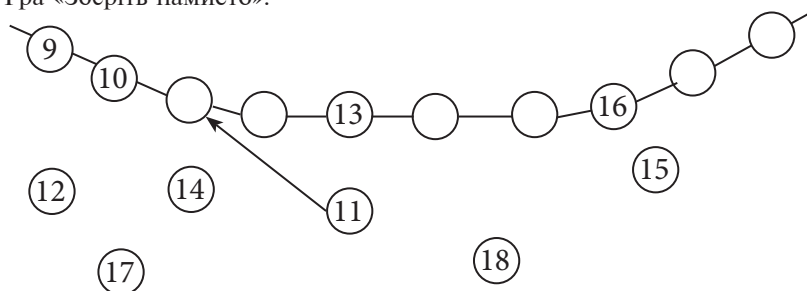
2. Хвилинка каліграфії.

Завдання для розвитку дрібних м'язів руки (з логічним навантаженням).

— Простежте залежність у записі й продовжіть ряд чисел.

3. Гра «Зберіть намисто».

IV. Розв'язування та порівняння задач.

1. Порівняння задач (№12, с. 5).

— Чим схожі і чим відрізняються подані задачі?

— Якою дією розв'яжемо першу задачу?

— Чому?

— Що потрібно зробити, щоб відповісти на запитання третьої задачі?

— Чому?

Після аналізу задач учні розв'язують їх за варіантами.

2. Задачі №12 (с. 5).

Учні усно складають задачу за малюнком. Один учень розповідає умову, другий ставить запитання до задачі.

Після аналізу задачі розв'язання записують у зошитах.

Фізкультхвилинка.

Вище руки підніміть
і спокійно опустіть.

Розведіть їх в сторони,
щоб були опорою,
плесніть кілька раз.
За роботу! Все гаразд.

V. Закріплення вивченого.

1. Самостійна робота.

Порівняйте дані вирази і поставте знаки $>$, $<$ або $=$.

$$3 + 6 \dots 9 - 0$$

$$8 + 6 \dots 7 + 4$$

$$6 + 5 \dots 10 - 5$$

$$2 + 8 \dots 10 - 3$$

$$2 + 4 \dots 3 + 4$$

$$3 + 7 \dots 2 + 8$$

2. Вставте пропущені числа.

$$12 = 8 + \dots$$

$$11 = 6 + \dots$$

$$13 = 7 + \dots$$

$$14 = 9 + \dots$$

3. Гра «Математичний таночок».

Учні стають у коло, учитель — посередині.

— Діти, починаємо математичний таночок.

- Від семи відняти п'ять.

Скільки будемо стрибати? (Учні піднімають картку з цифрою 2 і стрибають 2 рази і т. д.).

- Від восьми відняти п'ять.

Скільки будемо кружлять? (3 повороти).

- До чотирьох додати два.

Танцюємо гопака. (Присідають 6 разів).

4. Робота в зошиті.

VI. Підсумок уроку.

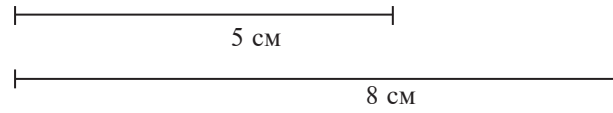
VII. Домашнє завдання.

№№14, 15 (с. 5).

— Що означає «усього»?

— Який відрізок довший?

— Що потрібно зробити, щоб відрізки стали однакової довжини?

VII. Домашнє завдання.

№№23, 24 (с. 6).

УРОК 4

Дата _____

Клас _____

Тема. Повторення таблиць додавання і віднімання чисел 6 і 7. Назви компонентів дій додавання і віднімання. Задачі на різницеве порівняння (№№25–32).

Мета. Повторити таблиці додавання і віднімання чисел 6 і 7; повторити назви компонентів дії віднімання; сформулювати вміння учнів розв'язувати задачі на різницеве порівняння.

Обладнання. Таблиці додавання і віднімання чисел 6 і 7; Н.Походжай, Н.Шост «Картки поточного та тематичного контролю знань», 2 клас.

Додатковий матеріал до уроку

Зміст уроку

I. Організація класу. Ранкова зустріч.

II. Контроль, корекція і закріплення знань.

1. Перевірка домашнього завдання.

а) Зачитати відповідь до задачі №23 (с. 6).

б) Зачитати результати виразів на знаходження різниці (№24).

2. Завдання для опитування.

а) Скільки сантиметрів в одному дециметрі?

б) Виміряти довжину даної смужки (1 дм 2 см). Записати її в сантиметрах, а потім у дециметрах і сантиметрах.

в) Група учнів працює з «Картками поточного та тематичного контролю знань» (№3, №4; с. 6).

3. Усні обчислення.

а) Гра «Відгадайте число».

Учитель пропонує учням відгадати, які числа записані на картках (*картки учитель тримає зворотним боком до класу*).

— Діти, якщо дане число зменшити на 5, то отримаємо число 3. Яке число на картці? (8).

— Щоб відгадати це число, треба 6 збільшити на 4. (10) і т. ін.

б) *Задача.* Олег намалював 9 кружечків, а Оксана — на 3 менше.

Намалюйте стільки кружечків, скільки їх намалювала Оксана.

4. Математичний диктант.

• Збільшити на 4 числа: 3, 6, 2, 5.

• Зменшити на 50 числа: 100, 70, 50, 80.

III. Повторення вивченого про додавання і віднімання.

1. Усні обчислення №25.

2. Розв'язування задачі №26.

Скласти і розв'язати задачу про кораблі та вітрильники. Що означає «на 3 більше»?

3. Робота з таблицею додавання і віднімання чисел 6 і 7.

а) Прочитати таблиці додавання і віднімання.

б) Знайти значення виразів (№27, с. 7).

4. Повторення назв компонентів дії віднімання.

а) Виконання завдання №29 (с. 7).

— Як називаються числа при відніманні?

— Прочитайте вирази на віднімання.

— Як ще їх можна прочитати?

— Що означає «знайти різницю»?

— Обчисліть.

— Підкресліть від'ємники.

б) Виконання завдання №30 (с. 7).

Користуючись даними таблиці, учні знаходять відсутні числа.

— Як знайти невідомий доданок? Суму?

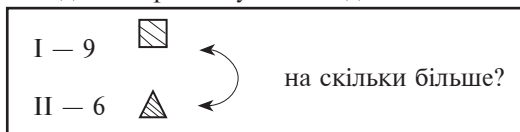
Фізкультхвилинка.

IV. Розвиток математичних знань.

1. Розв'язування задачі №28 (с. 7).

— Як дізнатися, на скільки більше грибів росте на пеньку, ніж під деревом? Чому?

2. Складання і розв'язування задачі за схемою.

— Яких фігур більше?

— Як дізнатися, на скільки більше?

